

Bibliotek inom grund- och gymnasieskolan

Svensk Biblioteksförnings rekommendationer för kvalitetsarbete

Skolbibliotekens pedagogiska funktion har förstärkts under de senaste 10–15 åren och man arbetar alltmer aktivt för att stödja kärnverksamheten.

Biblioteken skall vara ett verktyg för förverkligandet av skolans pedagogiska inriktning och mål.

Skolbibliotek är:

- lagstadgade – enligt Bibliotekslagen
- rektors ansvar – enligt läroplanen (Lpo 94 och Lpf94)
- elevers rättighet – enligt Unescos skolbiblioteksmanifest

Dessa rekommendationer är ett frivilligt hjälpmedel för de aktörer som vill ha en ingång i arbetet med att vidare utveckla bibliotekens standard och funktion.

■ Strategi

Besvaras av skolledare:

- Finns en biblioteksplan som tydliggör samarbete mellan skol- och folkbiblioteken i kommunen?
- Finns skolbiblioteket med i skolans arbetsplan?

Besvaras av skolledare, skolbiblioteket och skolpersonal:

- Finns en långsiktig strategi för vilka mål eleverna ska nå i de olika kursplanerna med hjälp av skolbibliotekets verksamhet?
- Behandlas informationskompetens som en strategisk fråga?
- Behandlas läsfrämjande som en strategisk fråga?
- Finns strategi och åtgärdsprogram för att uppfylla läroplanens mål att varje elev som lämnar grund- och gymnasieskolan har förmågan ”att söka och värdera kunskap...”?

■ Representation

Besvaras av skolledare och skolbiblioteket:

- Är skolbiblioteket representerat i skolans ledningsgrupp?

Besvaras av skolledare och skolbiblioteket:

- Är skolbiblioteket representerat i andra centrala organ?
- Om ja, i så fall i vilka?

Besvaras av skolbiblioteket och skolpersonal:

- Är skolbiblioteket representerat i andra grupper?
- Om ja, i så fall i vilka?

■ Mediebestånd

Besvaras av skolbiblioteket :

- Är mediebeståndet kopplat till skolans årskurser och profil?
- Samutnyttjas kommungemensamma databaser på ett effektivt sätt?
- Finns organiserat samarbete mellan skolbibliotek och folkbibliotek för lån mellan de olika biblioteksverksamheterna?

Besvaras av skolbiblioteket och skolpersonal:

- Finns metoder för att utvärdera inköp och nyttjande av skolbibliotekets informationsresurser?
- Finns i skolbiblioteket medier anpassade för funktionshindrade elever?

Besvaras av skolpersonal:

- Nyttjas skolbibliotekets informationsresurser på ett strategiskt sätt i den pedagogiska verksamheten?

■Handledning/Undervisning

Besvaras av skolbiblioteket och skolpersonal:

- Handleds elever i informationskompetens i skolbibliotekets regi?
- Finns arbetsplan för handledning av elever i informationskompetens?
- Finns organiserat samarbete mellan skolbibliotekarie och lärare vad gäller denna handledning?
- Fortbildas skolpersonal i informationskompetens i skolbibliotekets regi?

■ Läsfrämjande

Besvaras av skolbiblioteket och skolpersonal:

- Bedriver skolbibliotekarie läsfrämjande verksamhet för elever?
- Finns handlingsplan för läsfrämjande verksamhet i olika årskurser?
- Erbjuds eleverna regelbundet författarbesök, möjlighet till eget skapande och delaktighet i olika kulturupplevelser?

■ Tillgänglighet

Besvaras av skolbiblioteket:

- Finns organisation och måldokument för arbetet med att utveckla tillgängligheten till det fysiska och digitala skolbibliotekets mediebestånd och tjänster?
- Bedrivs arbetet med att utveckla tillgängligheten i samarbete med andra aktörer inom skolan och kommunen?

Besvaras av skolbiblioteket och skolpersonal:

- Finns organiserat samarbete för att utveckla tillgängligheten till det fysiska och digitala skolbibliotekets mediebestånd och tjänster?

Besvaras av skolpersonal:

- Är biblioteket tillgängligt under hela skoldagen för såväl elever som skolans personal?
- Används skolbiblioteket som en resurs för lärarnas kompetensutveckling?

■ Kvalitetsarbete

Besvaras av skolledare och skolbiblioteket:

- Är skolbiblioteket bemannat under hela skoldagen?
- Har skolbibliotekets personal utbildning för såväl biblioteksverksamhet som pedagogisk verksamhet?
- Har skolbibliotekarien reella möjligheter att ägna sig åt pedagogiskt biblioteksarbete (handledning av elever, samarbete med lärare, deltagande i möten mm)?
- Får skolbibliotekets personal både egen biblioteksspecifik fortbildning och fortbildning tillsammans med lärare?
- Bedrivs ett organiserat och systematiskt kvalitetsarbete när det gäller skolbiblioteket?
- Om ja, är detta integrerat i skolans samlade kvalitetsarbete?
- Hur utvärderas skolbibliotekets verksamhet i förhållande till elevernas måluppfyllelse och kursplanerna?
- Vilka möjligheter ges eleverna att påverka bibliotekets utbud av service och tjänster?

■ Övrig verksamhet

Besvaras av skolbiblioteket:

- Finns ett organiserat samarbete mellan skolbibliotek och folkbibliotek när det gäller fortbildning i biblioteksspecifika frågor?

Besvaras av skolpersonal:

- Finns ett organiserat samarbete mellan skolbibliotek och övriga delar av skolan när det gäller skolbibliotekets verksamhet?

Besvaras av skolledare och skolbiblioteket:

- Vilka eventuella särskilda uppgifter eller uppdrag i övrigt har skolbiblioteket?

Svensk Biblioteksförenings rekommendationer för kvalitetsarbete är framarbetade av Svensk Biblioteksförenings verksamhetsgrupp Bibliotek för utbildning

I gruppen har ingått:

Inga Andersson, Jenny Nyströmskolan, Kalmar
Christer Holmqvist, Mediateket, Utbildningsförvaltningen, Stockholm
Camilla Lundberg, Landskrona Kävlinge Svalövs gymnasieförbund
Lotta Metcalfe, Mariaskolan, Stockholm
Jan Nilsson, Malmö högskolas bibliotek
Gunnel Olsson, Skolbibliotekscentralen, Lund
Karina Sjögren, Medicinska biblioteket, Umeå UB
Catarina Stake, Kungälv's stadsbibliotek, samt
Niclas Lindberg, Svensk Biblioteksförening

© Svensk Biblioteksförening. Tryck Mårkaryds Grafiska 2009.

SVENSK BIBLIOTEKSFÖRENING

Box 70380, 107 24 Stockholm
Tel: 08-545 132 30 Fax: 08-545 132 31
www.biblioteksforeningen.org

Bibliotek inom grund- och gymnasieskolan

Svensk Biblioteksförenings rekommendationer för kvalitetsarbete

SVENSK BIBLIOTEKSFÖRENING